689/04

Den 19. januar 2004 blev i sag nr. 60.963:

xxxx xxx xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxxxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har retshjælpsforsikring i Codan Forsikring A/S, klager over selskabets afvisning af at yde forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til en retssag mod SU-styrelsen.

Den underliggende tvist, der ønskes retshjælpsdækning til, vedrører tilbagebetaling af studielån og stipendier. Klageren har i skrivelse af 31/3 2003 til nævnet redegjort for sagen således bl.a.:

> "Som jurastuderende ved Århus Universitet ansøgte jeg den 14. november 1991 om su som dobbeltklip (da jeg havde opsparet lidt klip) med fuld lån for perioden jan.-juni 1992, ansøgningsskemaet blev returneret, idet jeg havde afkrydset, at jeg fik anden offentlig støtte i form af sygedagpenge. Jeg fik herefter oplysningen attesteret af T. Kommune den 11. december 1991 og afleverede atter skemaet og fik som følge heraf udbetalt det ansøgte su med lån.
>
> Den 20. juli 1992 ansøgte jeg atter om su med fuld lån for perioden juli - dec. 1992, ansøgningsskemaet blev atter returneret, idet jeg igen havde afkrydset, at jeg fik anden offentlig støtte i form af sygedagpenge. Jeg fik herefter oplysningen attesteret af den udbetalende kommune den 7. august 1992 og afleverede atter skemaet og fik som følge heraf udbetalt det ansøgte su med lån. V. Kommune havde suppl. anført,

at sygedagpengene beløb sig til ca. kr. 2.500 pr. uge og forventedes at vare fra 21. oktober 1991 - 31. oktober 1992.

I 1993 blev jeg bedt om at tilbagebetale al det udbetalte su med lån, idet indtægtsgrænsen var overskredet, hvorfor jeg fik et girokort på kr. 83.466 plus 7 % i rente i alt kr. 89.308.

Jeg har i den forløbne tid protesteret over at skulle tilbagebetale det udbetalte su, idet det er min opfattelse, at SUstyrelsen begik en fejl ved tildelingen, der gav mig en berettiget forventning om, at jeg var berettiget til su. Dette støtter jeg på den dagældende SU-lovs § 11, der lød:

'Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte udbetaler stipendium og studielån med foreløbige beløb, der endeligt fastsættes efter støtteårets udløb på grundlag af faktiske oplysninger om egen indkomst, studieforhold, anden offentlig støtte, bopælsstatus m.v. i støtteåret. **Den foreløbige støttetildeling, der for den enkelte så vidt muligt skal svare til det stipendium og det studielån, som tildeles endeligt efter støtteårets afslutning, sker på grundlag af de ved støttetildelingen foreliggende oplysninger**'.

…

Jeg har hele tiden gerne villet tilbagebetale det tildelte lån, hvorfor jeg også har kvitteret på at skylde disse. Det jeg finder urimeligt er alene, at skulle tilbagebetale su - altså selve stipendiet - på grund af SUstyrelsens lemfældige sagsbehandling. Det er min opfattelse, at § 11 jf. ovenfor giver mig en berettiget forventning om, at SUstyrelsen dengang var forpligtet til at tage stilling og vurdere den enkelte studerendes indtægtsforhold. Der ville derfor kun blive tale om tilbagebetalingskrav, såfremt man havde indtægt ud over det oplyste. Det var jo netop også p.g.a. den daværende omfattende sagsbehandling, at man lavede en reform af reglerne.

Da sagen langt om længe er afsluttet administrativt med negativt resultat, er det nødvendigt at anlægge en sag mod SUstyrelsen, der herefter tilpligtes at anerkende, at SUstyrelsen ikke var berettiget til at kræve udbetalt stipendium tilbagebetalt, idet SUstyrelsen var nærmest til at bære fejlen, jf. det juridiske begreb condictio indebiti.

Under retssagen vil det blive dokumenteret, at dagældende SU-lovs § 11 forpligtede SUstyrelsen til at foretage en faktisk konkret sagsbehandling af de medsendte økonomiske oplysninger, således at resultatet i nærværende sag ville have været, at undertegnede ikke havde modtaget su og lån, idet jeg klart ville overskride indtægtsgrænsen for så vidt denne indkomst opretholdtes, hvorfor al det udbetalte su og lån blot skulle tilbagebetales.

Da SUstyrelsen indstillede undertegnede til at modtage su og lån, gav de samtidig en berettiget forventning om, at jeg trods andet indkomstforhold var berettiget til at modtage su og lån. Undertegnede indrettede sig herefter og benyttede ikke fejlen til at spare op. Jeg vurderede i stedet, at jeg ikke havde forstået den på det tidspunkt nyligt gennemførte SU-reform, og da SUstyrelsen havde behandlet ansøgningerne med behørig dokumentation for 'anden offentlig støtte', måtte resultatet jo være korrekt."

I skrivelse af 29/4 2003 til nævnet anfører selskabet, at det har afvist at yde retshjælpsdækning under henvisning til, at omkostningerne til en retssag ikke vil være afholdt med rimelig grund. Til støtte herfor gør selskabet bl.a. gældende:

"**at** loven, jf. § 11 i bilag K, bygger på et princip om foreløbig tildeling af støtte, hvor det alene påses om de generelle betingelser i § 7 er opfyldte og en endelig tildeling, som foretages ved støtteårets udgang, hvor det påses om beløbsgrænserne i § 8a er overskredet

at klager har haft en indkomst på ca. kr. 131.000 kr. i det pågældende støtteår

at grænsen for tilbagebetaling af su på daværende tidspunkt udgjorde kr. 3.000,- på månedsbasis jf. § 8a samt § 8 i loven vedlagt som bilag K

at klager i medfør af § 8a samt §§ 11 og 12 i loven herefter er forpligtet til at tilbagebetale de modtagne su-stipendier,

at der ikke er hjemmel i § 11 til at blive fritaget for tilbagebetalingskravet

at § 11 i øvrigt ikke tager sigte på at vurdere om beløbsgrænserne kan antages at blive overskredet ved indkomstårets udgang, jf. således også bemærkningerne til lovforslaget side 31, bilag L, hvoraf fremgår, at den uddannelsessøgende ikke ved ansøgningen skal oplyse forventet indkomst,

at reglerne om condictio indebiti ikke finder anvendelse, idet der

- ikke er sket en fejludbetaling, men derimod sket en korrekt tildeling af foreløbig støtte i overensstemmelse med loven
- den ulovbestemte retsgrundsætning om condictio indebiti må vige fra en udtrykkelig lovregel, der hjemler tilbagebetaling, jf. principperne om lex specialis,
- at klager har været bekendt med, at der var en risiko for at su-stipendier skulle tilbagebetales, jf. afsnit 3 i bilag F samt afsnit 4 i bilag J, og således ikke kan have været i god [tro], hvilket er en grundbetingelse for at anvende reglerne om condictio indebiti

at klager har tabt sagen i Ankenævnet for Uddannelsesstøtte

at hverken undervisningsministeriet eller ombudsmanden har fundet anledning til at tage sagen op

at klager/dennes advokat ikke har sandsynliggjort, at sagen kan føres med et gunstigt resultat

at der ikke er givet et mundtligt tilsagn om retshjælpsdækning

at et forhåndstilsagn om retshjælpsdækning herefter er udelukket i medfør [af] retshjælpsvilkårenes § 5, stk. 1, jf. bilag M."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?**

1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen og finder det - i overensstemmelse med det af selskabet anførte - ikke sandsynliggjort, at der er en sådan udsigt til, at retssagen vil føre til et for klageren positivt resultat, at nævnet kan pålægge selskabet at yde forhåndstilsagn om retshjælpsdækning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand